

uznati jako o bolestném, že nárok na ni není po právu. Žalovaní, poukazuje na judikát č. 189, přehlížejí však, že tento týká se jen renty, jež se požaduje z důvodu zmaření, dle zákona povinné výživy. O takovou výživu, jež ovšem příslušela by dle § 1327 obč. zák. jen dětem, manželce a rodičům, zde však nejde. Žalobce domáhá se škody, kterou utrpěl tím, že odpadla mu se ženou i pracovní síla neplacená, nikoli tedy tím, že mu manželka nebude moci poskytovat snad výživu. Proto uplatňovaný nárok spadá do rámce všeobecné škody, již dle § 1295 obč. zák. ten, kdo ji zaviněně způsobil, poškozenému nahraditi jest povinen. Pokud i na tuto škodu má nárok, bude rozhodnuto až v řízení dalším. Zásadně nyní jen uznáno, že žalobci přísluší nárok na náhradu veškeré škody, již smrtí, žalovanými zaviněně, utrpěl. Bude ovšem na něm, by prokázal, že i tuto škodu trpí a do jaké míry.

Čís. 387.

Byl-li změněn běh dešťové vody, tekoucí po veřejné cestě (§ 75 českého vodního zákona), lze se domáhati nápravy pouze u úřadů správních.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1920, R I 14/20.)

Žalovaný vykopal na veřejné cestě příkop a nasypal vykopanou hlínu tak, že překazil odtok dešťové vodě, proudící po cestě, čímž byl proud sveden na pole žalobcovo. Proti žalobě, domáhající se soudního výroku, že žalovaný nemá právo takovouto vodu sváděti, že je povinen násyp odstraniti, vznesl žalovaný námitku nepřipustnosti pořadu práva. Soud první stolice námitku zamítl, soud rekursní jí vyhověl, uváživ toto: Nesporno, že cesta, o níž jde, jest cestou veřejnou a že voda, jež se na ní shromažďuje, jest volně proudící vodou dešťovou. Role žalovaného nesousedí přímo s rolem žalobcovým, nýbrž jest od něho odděleno svrchu zmíněnou cestou; nelze tudíž míti za to, že by si snad žalovaný osoboval právo jakési polní služebnosti ve smyslu § 497 obč. zák. Dle žalobcova tvrzení proudí voda nejprve do příkopu a, naplní-li jej, jest další její odtok po oné cestě překažen násypem, jež vyhodil žalovaný, pročez voda vniká na role žalobcovo působíc mu škodu. Dle § 75 vodního zákona pro Čechy ze dne 28. srpna 1870, č. 71 z. z. náležejí všechny záležitosti, týkající se používání a svádění vod a obrany proti nim dle tohoto zákona do působnosti úřadů správních. Dle § 17 cit. zákona vyžaduje se svolení politického úřadu, má-li býti veřejných vod používáno způsobem jiným nežli v § 15 uvedeném, jakož i mají-li se zříditi nebo změnití zařízení, jimiž povaha, tok anebo výška vody se zjiňuje anebo břehům nebezpečí nastává. Jest tudíž povolán pouze politický úřad a nikoliv soud, by rozhodoval o tom, zda byl žalovaný oprávněn, by zřídil na cestě násyp, jenž by překážel volnému odtoku vody a způsobil škodu pozemku žalobcovo. Nejvyšší soud nevyhověl žalobcově dovolací stížnosti.

Důvody:

Pro zodpovězení otázky, patří-li rozepře před soud, či povolán-li správní úřad politický k zakročení, rozhodným jest obsah žaloby a žalobní

prosby. Žalobce sice v dovolací stížnosti tvrdí, že jde o žalobu zápůřčí. Kdyby tomu tak bylo, pak by ovšem tu byl předmět žalobní, o kterém jsou výlučně povolány rozhodovati soudy. Avšak žalobce v ději žalobním netvrdí, že by si žalovaný osoboval nějaké právo, zvláště nějaké právo sváděti vodu na jeho pozemek. Udává prostě, že žalovaný vykopal na veřejné cestě příkop a vykopanou hlínu nakupil přímo u příkopu, čímž se stalo, že voda ze srážek atmosferických, po veřejné cestě tekoucí, místo by tekla po této veřejné cestě dále, zatéká na jeho pozemek a to proto, že se zadržuje v příkopu a, nemohouc pak po naplnění jeho navršenou hlínu z vykopávky přetéci, rozlévá se na jeho (žalobcův) pozemek, čímž se mu způsobuje škoda. Jelikož nejde o tekoucí vodu soukromou plynoucí po pozemku žalovaného, nýbrž o tekoucí vodu, jejíž běh vede po pozemku veřejném, nemůže býti pochybnosti, že jde tu o vodu veřejnou, neboť žalovaný změnil anebo obmezil běh tekoucí vody, která ani dle zákona ani z nějakého zvláštního titulu nikomu nenáleží (§ 3, 4 d) vod. zák. a contrario § 5 vod. zák.). Proto nelze tu ani poukázati na předpis § 11 zák. vodního, by snad z něho dalo se odvoditi, že žalovaný osobuje si právo odváděti tekoucí vodu ze svého pozemku ke škodě pozemku dolního, poněvadž změnu toku provedl dle udání žalobce na pozemku veřejném, aniž jest udán nějaký vztah k jeho pozemku. Správně tudíž usoudil soud rekursní, že dle děje žalobního jedná se o úkon odporující předpisu § 17 vodního zákona tudíž o úkon odporující právu veřejnému, pro jaký ovšem vedle ustanovení § 75 českého vodního zákona příslušným jest k zakročení jen správní úřad politický, poněvadž, jak shora vyloženo, změněn tok vody, jež má ráz veřejné vody dle tohoto zákona.

Čís. 388.

O návrhu, by bylo zakázáno překládati cestu nezbytnou mimo meze vytyčené usnesením ji povolujícím, lze jednati toliko pořadem práva.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1920, R I 15/20.)

Manželé D-ovi podali na soudě žádost, v níž uváděli, že manželé Š-ovi nezbytnou cestu, jež jim byla pro jižní polovici pozemku čís. kat. 475 soudně propůjčena z šíří 2.5 m po západním okraji pozemku žadatelů čís. kat. 487, bezprávně na jejich škodu překládají sami o více než 5 m od západních hranic pozemku čís. kat. 487, jež prý vedou velkou prohlubní od bývalého lomu vápenného, a navrhli, by bylo manželům Š-ovým k zamezení sporu o náhradu zakázáno onu cestu překládati přes 2.5 m od západního okraje pozemku čís. kat. 487, po případě, by jim bylo dáno poučení, že se jim právo ku přeložení cesty nezbytné přes šíří v usnesení soudním stanovenou (2.5 m od západního okraje pozemku čís. kat. 487) nepropůjčuje. První soud odepřel k žádosti té v řízení nesporném jednati a vrátil ji manželům D-ovým s odůvodněním, že předmět její patří na pořad práva. Rekursní soud nevyhověl stížnosti navrhovatelů. Důvody: Stěžovatelé berou usnesení své stolice v odpor, navrhuje, by bylo zrušeno a věc byla vrácena prvnímu soudu, by nejprve vyslechl manžele Š-ovy i ostatní účastníky, zdali hodlají po dobrém vyhověti jejich návrhu, načež by po případě o něm věcně pojednal a nové usnesení vydal. Ve stížnosti